

NYHETSREV

DEN 12 JUNI 2012

VERKSAMHET OCH PÅGÅENDE PROJEKT

VÄSTSAHARA

Västsahargruppen har som primärt mål att skicka rättegångsobservatörer till det ockuperade Västsahara för att bevaka rättegångar mot västahariska människorättsorganisationer. Arbetsgruppen befattar sig även med rättsutredningar och anordnar seminarier och debatter. Rättegångsobservatörer under hösten 2012 men fortsätter att aktivt sprida kunskap och verka opinionsbildande via seminarier, rättsutredningar, debattartiklar filmvisningar.

GAZA

Projektgruppen för Gaza kommer under hösten 2012 tillsammans med lokala partnerorganisationer genomföra en utbildning för verksamma jurister och juridikstudenter i Gaza i syfte att öka kunskapen om de skyddsmekanismer som merparten av de internationella konventionerna om de mänskliga rättigheterna erbjuder, oaktat

rättigheterna erbjuder, oaktat härkomst, ras eller religion. Vid sidan av utbildningen kommer informationsspridning och opinionsbildning att pågå i Sverige för att öka den nationella såväl som den internationella förståelsen.

BELARUS

Projektgruppen för Belarus har inlett arbetet med expertutbyte och cross-border utbildning mellan den belarusiska människorättsorganisationen Legal Transformation Center (LTC), bestående av verksamma jurister, och svenska jurister, domare och MR-organisationer.

Kunskapsutbytet syftar till att öka möjligheterna för en utveckling mot ett rättssäkert Belarus, genom bland annat arbete med europeiska och internationella instrument som kan ligga till grund för detta. Det första utbytet kommer att ske i Sverige under en tre-dagars konferens. Det andra utbytet är schemalagt till början av 2013 i Belarus.

BARNRÄTTSGRUPPEN

Barnrättsgruppen har tillsammans med Barnrättsbyrån inom Ersta diakoni arbetat fram en handlingsplan för ett samarbete inom rådgivning och bedrivandet av rättsutredningar. Projektgruppen ska även verka för att vid behov förmedla kontakter med juridiska ombud.

Barnrättsgruppen är även verksam i frågor som rör barns rättigheter för implementering av det tilläggsprotokoll till barnkonventionen som ger barn möjlighet att föra fram klagomål till FN:s Barnrättskommitté i Genève när deras rättigheter kränkts och de nationella rättssystemen misslyckas med att ge dem upprättelse.

Den 27 maj publicerade Svenska Dagbladet, dagens Brännpunkt, en debattartikel skriven av ICJ-S och ett flertal andra organisationer om barns rätt att överklaga internationellt.

Läs debattartikeln [här](#)

FN-FÖRBUNDETS PARALLELRAPPORT TILL CERD

Den 30 maj deltog Svenska Avdelningen av Internationella Juristkommissionen (ICJ-S) i Svenska FN-förbundets uppstartsmöte inför sammanställningen av den årliga parallellrapporten till FN:s rasdiskrimineringskommitté (CERD).

Rapporten ämnar belysa och diskutera rasdiskrimineringsfrågor ur ett nationellt perspektiv, med fokus på Sveriges åtaganden för att motverka och förebygga rasism och hatbrott. Till hösten kommer ett flertal ideella organisationer, däribland ICJ-S, bidra med diskussion och artiklar i ämnet.

De punkter som främst diskuterades under mötet rörde hatbrott, huruvida det finns behov att ett utökat lagskydd, att Sverige inte har lagstiftat förbud mot rasistiska organisationer och konsekvensen av detta, problematiken gällande anti-diskrimineringsstester - brottsprovokation eller ej, samt den svenska diskrimineringslagen och dess potentiella brister.

ICJ-S välkomnar varmt dig som är medlem att engagera dig under sensommaren/hösten för åt ICJs vägnar bidra till och utforma parallellrapporten tillsammans med FN-förbundet och ett stort antal andra ideella organisationer.

MÖTE MED TIINA INTELMAANN ANGÅENDE ICC:s FRAMTIDA UTMANINGAR

Den 30 maj träffade ICJ-S Tiina Intelmann, ordförande i Internationella Brottsmålsdomstolens (ICC) statspartsförsamling för att diskutera ICC:s utmaningar i framtiden, men fokus på det civila samhällets roll.

Tiina Intelmann arbetar för närvarande aktivt för en universell tillämpning av Romstadgan, det dokument som styr domstolen och dess jurisdiktion. Arbetet består i att dels få fler stater att ratificera stadgan, dels att få de stater som redan gjort det att implementera den i sin nationella lagstiftning.

Sverige har ännu inte ratificerat Romstadgan i sin helhet. Tiina Intelmann betonade vikten av att Sverige fullgör detta då en implementering inte endast har effekt för möjligheten till lagföring inom

stater, utan även i fall då nationella domstolar samarbetar med ICC för att garantera ett rättssäkert förfarande vid exempelvis överlämnande till domstol eller frysning av medel för efterlysta personer.

Mot bakgrund av den kritik som uppkommit i samband med ICC:s första dom mot krigsherren Lubanga (vilket även diskuterades på ICJ-S seminarium den 16 april) framhöll Tiina Intelmann att domstolen för närvarande arbetar med att förbättra och förenkla delar av procedurreglerna. En fördragsändring menade hon dock ännu inte var aktuellt, ICC måste ges mer tid att tillämpa aktuella regler för att säkert kunna avgöra i vilka delar processreglerna bär eller brister.

Andra problem som lyftes fram under samtalet var de speciella svårigheter som domstolen möter innan domstolsprocessen, framförallt utredningssvårigheter. Tiina Intelmann påpekade att det i första hand är staternas nationella rättssystem som måste pröva brott av ifrågavarande slag. Stater har dock möjlighet att hänskjuta frågor till ICC, och i sista hand kan ICC:s generaladvokat utreda ärenden ex officio. Tiina Intelman betonade att

dessa utredningar ofta föregås av påtryckningar och opinionsfrämjande arbete från civila organisationer varför det civila samhället fyller en mycket viktig funktion för Romstadgans universella tillämpning.

I många fall leder generaladvokatens pådrivningar till att staterna själva initierar förundersökningar och åtal. ICJ-S välkomnar en utveckling mot ett bredare, mer effektivt och rättssäkert ICC, något som ICJ-S kommer att sträva efter att bidra till.

FILMVISNING BIO RIO TEMA VÄSTSAHARA

Den 30 maj arrangerade Västsaharagruppen i samarbete med Emmaus Stockholm en filmvisning av El Problema, en prisbelönad spansk dokumentär om situationen i Västsahara samt filmen om Gdeim Izik, den arabiska våren i Västsahara. Filmvisningen var en stor succée och eventet fick mycket bra respons från samtliga besökare. Västsaharagruppen har lovat att de kommer att fortsätta i samma spår till hösten.

ICJ-SVERIGES PRO BONO EVENT

Den 5 juni anordnade ICJ-Sverige ett Pro Bono event för ett flertal biträdande jurister och advokater i Stockholmsområdet med syfte att belysa verksamhetens aktuella projekt och åtaganden för främjandet av tillämpningen av de mänskliga rättigheterna. På plats var även representanter från Byrån för Lika Rättigheter och Centrum för Rättvisa.

Claes Borgström, advokat och f.d. jämställdhetsombudsman och även ICJ-medlem sedan att flertal år tillbaka, inledde kvällen med en presentation om organisationens huvudsyfte och verksamhet. Han berättade även om sina egna erfarenheter av att arbeta Pro Bono och belyste vikten av ett utökat engagemang för idag verksamma jurister som dels är mycket kompetenta, dels innehar resurser för ett kvalificerat engagemang.

ICJ-Sverige vill tacka samtliga som närvarade och ser fram emot ett liknande event till hösten för att fortsätta sprida kunskapen om hur verksamma jurister i Sverige kan arbeta för att säkerställa tillämpningen av de mänskliga rättigheterna, inom och utanför Sverige.

ICJ E-BULLETIN ON COUNTER-TERRORISM AND HUMAN RIGHTS

Missa inte ICJ Geneves månatliga nyhetsbrev med förslag till och aktuella förändringar i anti-terror lagar samt deras inverkan på mänskliga rättigheter på nationell, regional och internationell nivå. E-bulletin består av hyperlinks till fullskaliga texter, rapporter, uttalanden, lagar, domar, och rättsliga analyser. Syftet är att skapa en debatt om konsekvenserna av anti-terrorism åtaganden för främjandet och säkerställandet av de mänskliga rättigheterna. Klicka [här](#).

SIN JUSTICIA NO HAY PAZ – INGEN FRED UTAN RÄTTVISA

Den 23 maj 2012 hade ICJ-S förmånen att ta emot kommissionären för internationella kommissionen mot straffrihet i Guatemala, CICIG, Francisco Dall'Anese Ruiz i ICJ-S lokaler på Järntorget i Gamla Stan.

Atmosfären var öppen och förtroendefull redan från första början och kommissionären anmärkte skämtsamt på det varma vädret i Stockholm. Solskenet ute stod i stark kontrast med det dystra budskap kommissionären förde fram och den nästan nattsvarta bild han målade upp om den rådande straffriheten i Guatemala.

Francisco Dall'Anese Ruiz utsågs till kommissionär av FN:s generalsekreterare Ban Ki-Moon den 30 juni 2010.

Dall'Anese har bakgrund som jur. kand., domare och Attorney General - närmaste svenska motsvarighet är *Justitiekansler* – i Costa Rica mellan 2003-2010.

Guatemalas trettiosexåriga inbördeskrig upphörde 1996. Men, som Dall'Anese Ruiz påpekade, är eldupphör inte lika med fred. Utrikesdepartementet har i sin senaste rapport om mänskliga rättigheter i Guatemala på ett träffande sätt beskrivit situationen i vilket landet befinner sig. Staten saknar kapacitet att på ett effektivt sätt bekämpa och beivra den ökande brottsligheten i landet. Kränkningar av mänskliga rättigheter där poliser är inblandade förekommer och innefattar bland annat mord, tortyr, kidnappningar, människohandel, godtyckliga arresteringar och misshandel.

Flera fall av hot, attacker och mord riktade mot försvarare av mänskliga rättigheter, domare, åklagare och journalister har registrerats under året. Mot bakgrund av denna beskrivning är man stolt och tacksam att Sverige stödjer CICIG i det oundgängliga och akuta arbetet mot straffrihet i Guatemala.

Utan rättvisa finns ingen fred, sade Dall'Anese Ruiz. Han uppgav att samhällsstrukturer i Guatemala hindrar lagföring av krigsbrott, vilket leder till samma situation av frustration som när laglöshet råder i ett land. Han använde begreppet "dödskultur" när han talade om situationen i Guatemala, där våldspirallerna mäts inte bara kvantitativt utan även kvalitativt. En svårsmält studie, även för erfarna svenska kriminologer tänker jag i mitt stilla sinne.

Ett antal faktorer utpekades som bidragande till de rådande problemen som det guatemalanska rättsväsendet konfronterar dagligdags. De dystra siffrorna talar sitt eget tydliga språk. Det totala skatteuttaget utgör 10 procent av BNP, jämfört med svenska 45 procent (2010). Han väcker frågan om rättvisan i samhället och skattetrycket är (in)direkt korrelerade. Han beskriver hur guatemalanska regeringen inte har förmått respektera landets justitiekanslers mandatperiod om fyra år. 43 procent av befolkningen lever i fattigdom, varav 13 procent i extrem fattigdom, och 5 procent av landets barn är undernärda.

Av 100 mord år 2010, ledde enbart 5 till åtal. Enkäter visar att 68 procent av befolkningen anser— han inflikar med en glimt i ögat att han befinner bland den andelen av befolkningen - att domare ger efter för politiska påtryckningar. Domare i andra instans och i högsta domstolen är förordnade av parlamentet i 4 år, vilket Dall'Anese menar ofrånkomligen leder till ett osunt beroendeförhållande och öppnar för bland annat det antalet fall av korruption som CICIG utreder för närvarande. Han anser att det är direkt olämpligt att domare och politiker förhandlar om kommande budgetar för rättsväsendet.

Dall'Anese Ruiz redovisade senare för hur CICIG arbetar utifrån sitt mandat att utreda illegala och kriminella

organisationer och grupper som underminerar mänskliga rättigheter i landet; stödja landets justitiekansler i kampen mot dessa organisationer och grupper, samt erbjuda tekniskt stöd åt rättsväsendets institutioner i kampen mot den organiserade brottsligheten.

Utan rättvisa finns ingen fred. Jag blir under mötet med kommissionären djupt övertygad om att svenska jurister kan bidra mer till andra länders arbete mot straffrihet och för ett välfungerande rättssystem, särskilt när man, som vid detta tillfälle, blir brutalt påmind om verkligheten i länder lite längre bort genom en annan människas vittnesmål om sina utmaningar i kampen för rättvisa.

Anders Endsjö, advokat, styrelseledamot ICJ-S

ICJ-S ARRANGERAR MR-FILMFESTIVAL

Som ett led i strävan efter att utveckla det opinionsbildande arbetet för främjandet av de mänskliga rättigheterna har ICJ-S tagit initiativet att arrangera Sveriges första filmfestival med temat mänskliga rättigheter. Projektet ligger ännu i startgropen men ett uppstartsmöte har redan hållits med representanter från ett antal likasinnade partnerorganisationer som har anmält sitt intresse att delta. Den veckolånga festivalen kommer inledas med en kick-off och knyts ihop med ett avslutningsmingel. Festivalen kommer innehålla en rad intressanta filmer från världens alla hörn, workshops, samt paneldebatter med inbjudna gäster efter varje film. Håll utkik på hemsidan och twitter för mer info!

TACK FÖR ATT DU STÖDJER ICJ-S!

ICJ-Sverige drivs ideellt av verksamma jurister och är helt beroende av enskilda individers engagemang. Du som medlem spelar roll!

Engagera dig eller skänk en gåva för att visa ditt stöd! För mer info besök www.icj-sweden.org.

KOMMANDE SEMINARIUM

2012-06-27 SYRIEN

Mot bakgrund av situationen i Syrien, särskilt med anledning av upptrappning av våldet de senaste månaderna, uppkommer frågan om FN:s responsibility to protect. Vad innebär denna skyldighet och vilken roll bör Sverige spela är frågor som diskuteras.

2012-09 ASSANGE

Den debatt som beslutet om utlämningen av Julian Assange har gett upphov till har till stor del präglats av hur bilden av den svenska rättsstaten har påverkats i ett internationellt perspektiv. Hur ser omvärlden på rättssäkerheten i Sverige? Dessutom aktualiseras frågan om det europeiska straffrättsliga samarbetet, inte minst angående de tolkningsproblem och tillämplighetssvårigheter som ett så vidsträckt system innebär.

KONTAKT

KANSLIET

Järntorget 78, 111 29 Stockholm
secretariat@icj-sweden.org

VÄSTSAHARA

Caroline Mitt-Holm
caroline.mitt-holm@icj-sweden.org

GAZA

Mai Greitz
mai.greitz@icj-sweden.org

BELARUS

Oskar Eriksson
oskar.eriksson@icj-sweden.org

BARNRÄTTSGRUPPEN

Desirée Lindqvist
desiree.lindqvist@icj-sweden.org

TWITTER [#ICJSweden](https://twitter.com/ICJSweden)

FACEBOOK facebook.com/ICJSverige